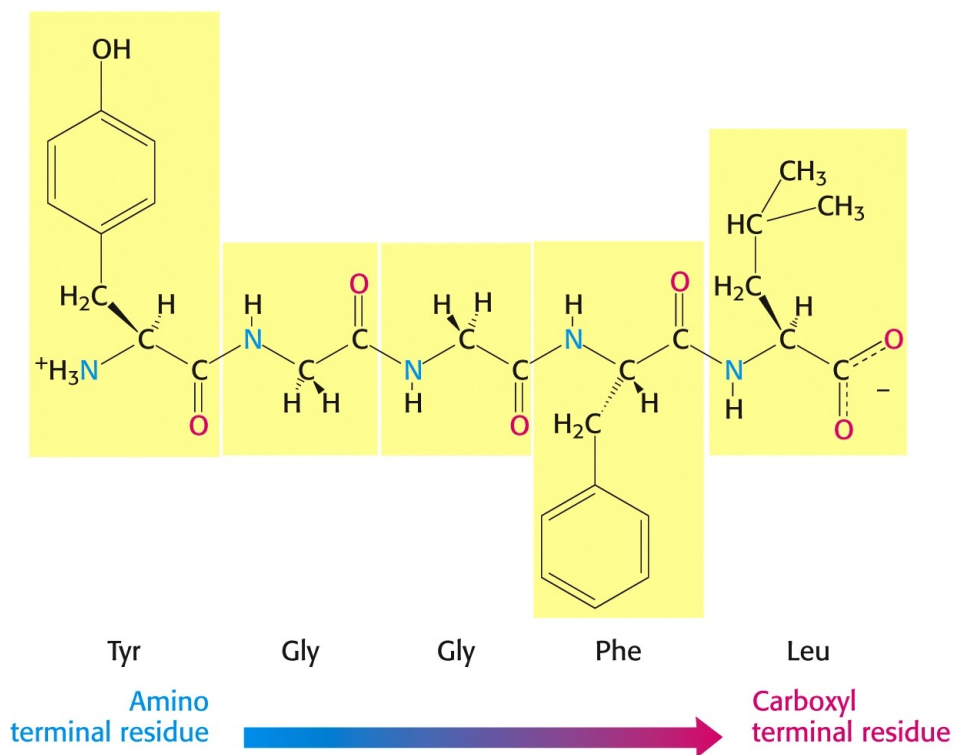
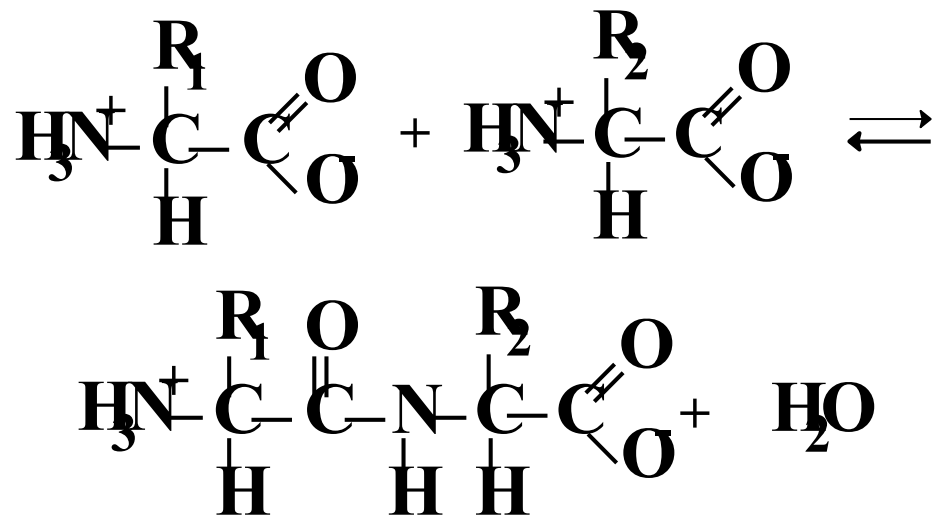

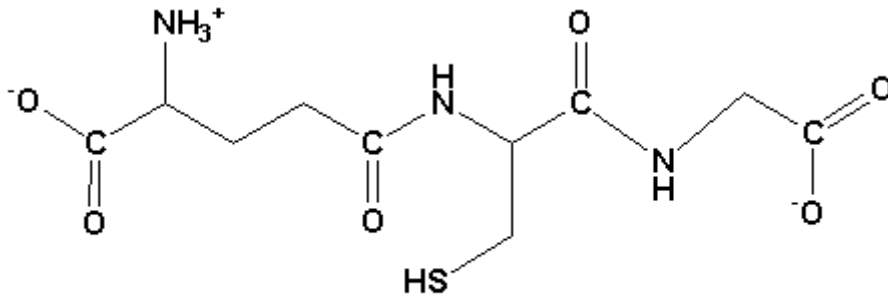
Peptidy

Přírodní peptidy:

Di - karnosin
anserin

Tri - glutathion GSH

Glutathione

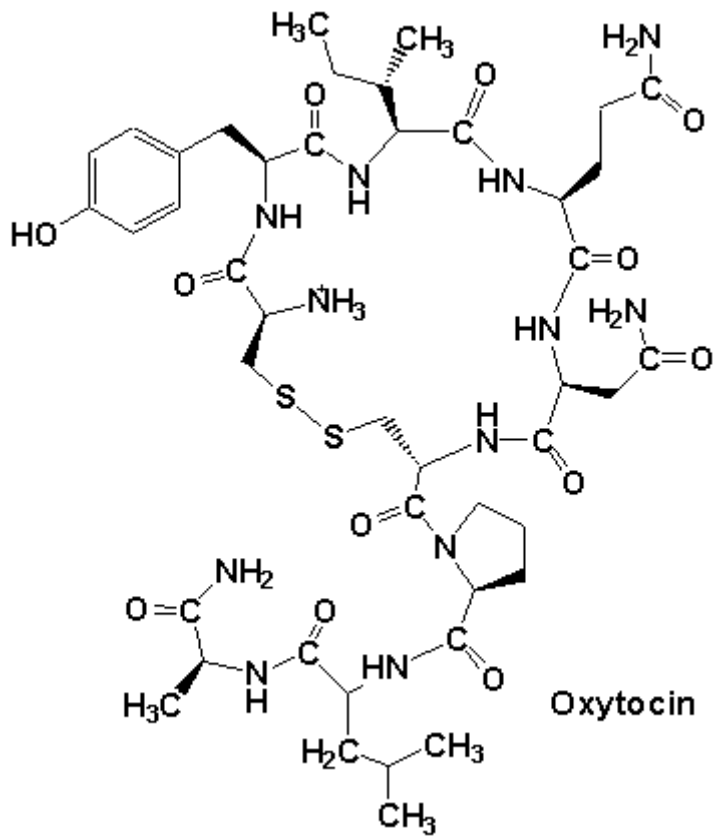
Peptidové hormóny - oxytocin
vasopresin
inzulin
glukagon

Peptidové neuromodulátory - enkefaliny
endorfiny

Peptidová antibiotika - penicilín
gramicidin
valinomycin
aktinomycin

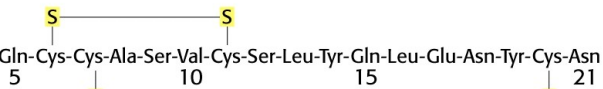
Peptidové fyto a zootoxiny - neurotoxiny hadů štírů a včel
mikrocystiny
falloidin
amanitin

Polypeptidy - protaminy

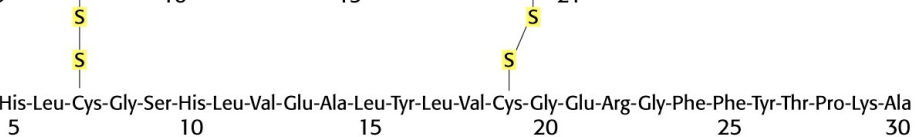
A chain

Gly-Ile-Val-Glu-Gln-Cys-Ala-Ser-Val-Cys-Ser-Leu-Tyr-Gln-Leu-Glu-Asn-Tyr-Cys-Asn

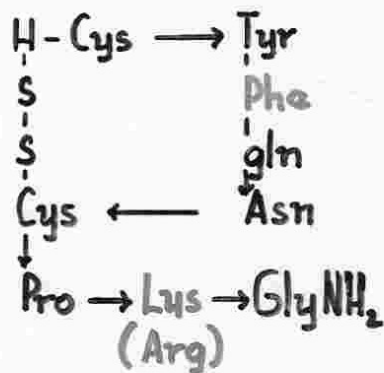
B chain

Phe-Val-Asn-Gln-His-Leu-Cys-Gly-Ser-His-Leu-Val-Glu-Ala-Leu-Tyr-Leu-Val-Cys-Gly-Glu-Arg-Gly-Phe-Phe-Tyr-Thr-Pro-Lys-Ala

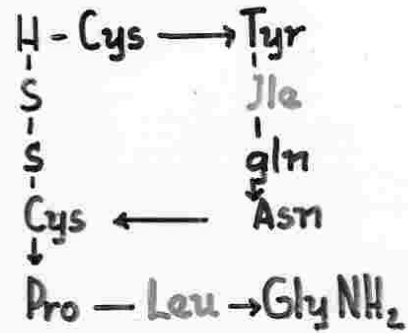

INSULIN

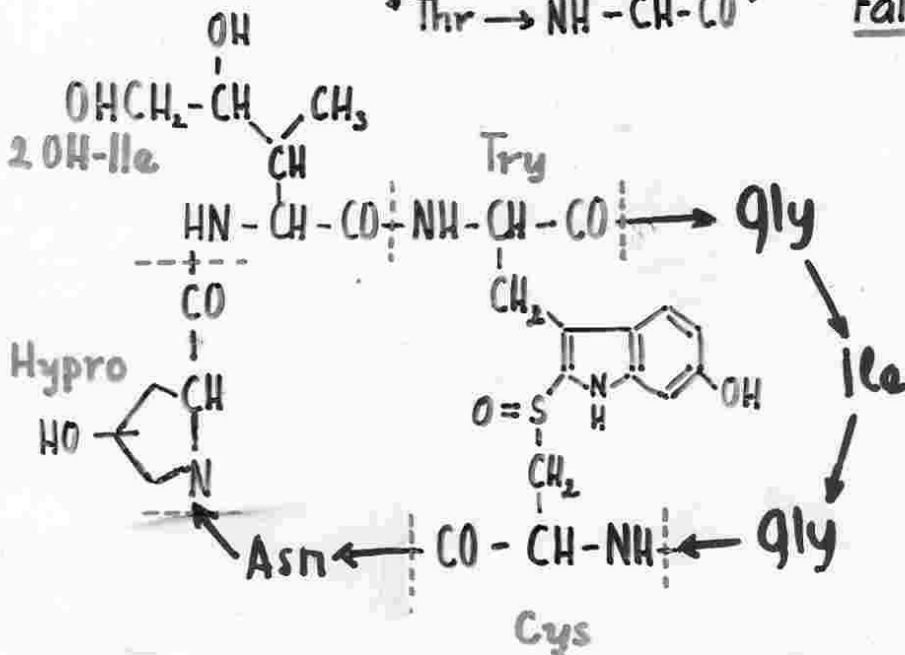
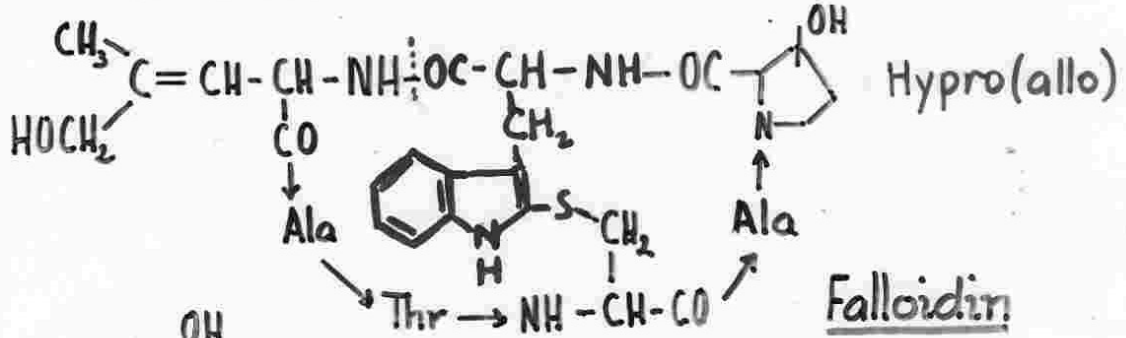
CYKLOPEPTIDY

Vasopressin

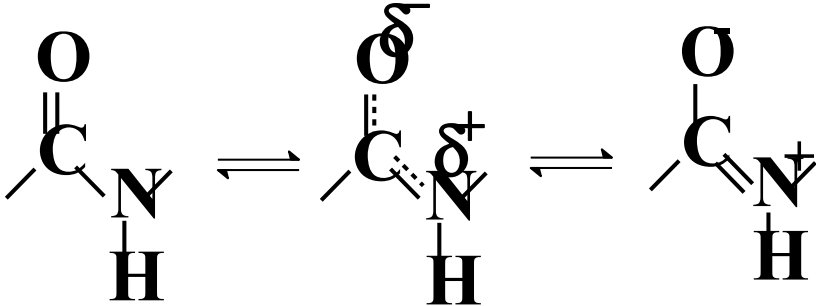
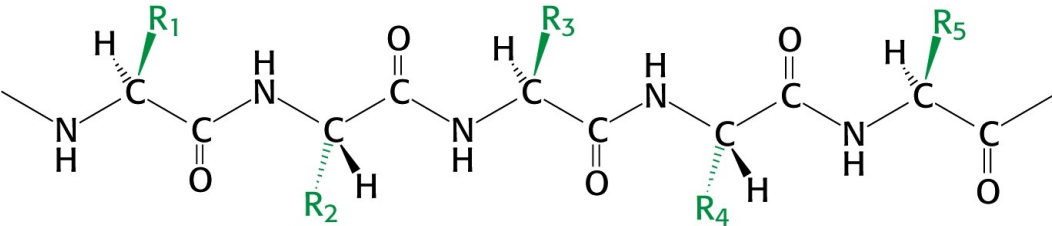

Oxytocin

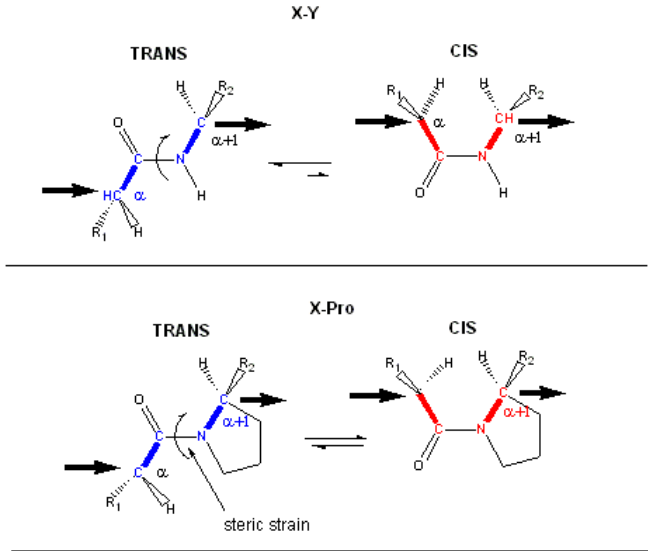

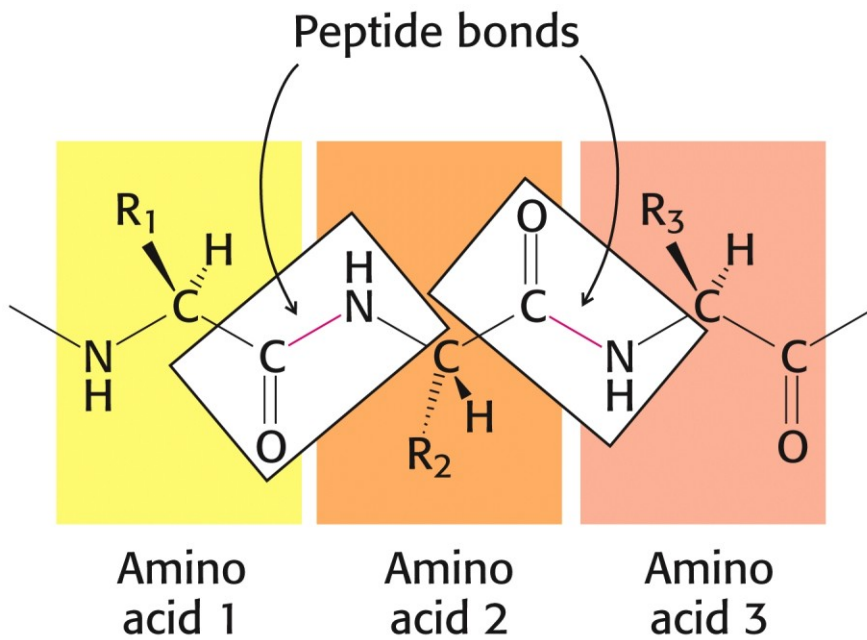
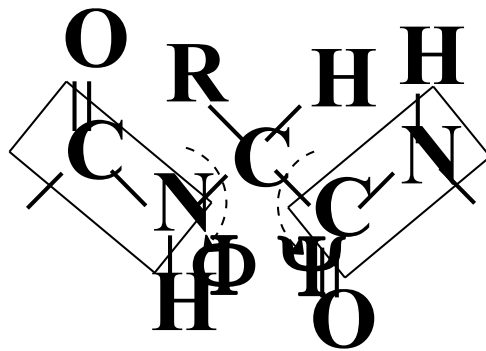
LD₅₀ (mys) 0,04 mg/kg

Struktura peptidové vazby

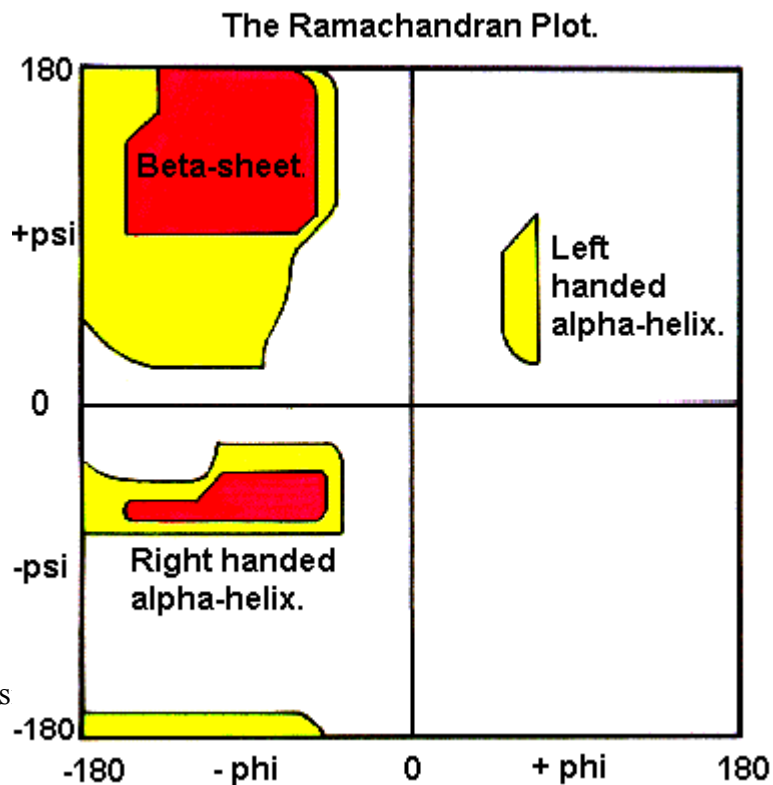
PEPTIDE BONDS: CIS OR TRANS

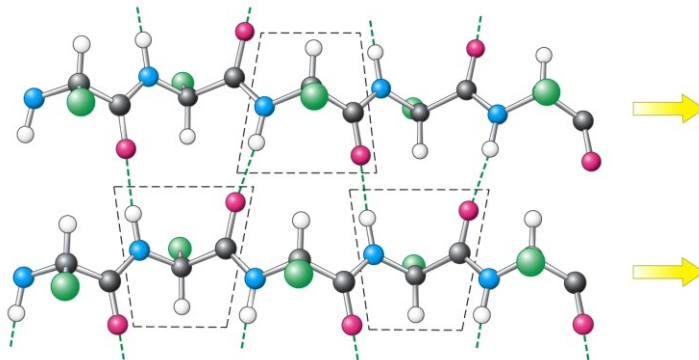
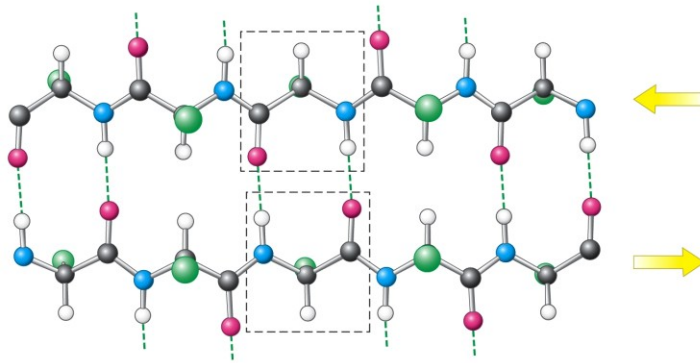
[ANIMACE](#) otáčení roviny peptidových vazeb

Ramachandranův diagram stability sekundárních struktur bílkovin

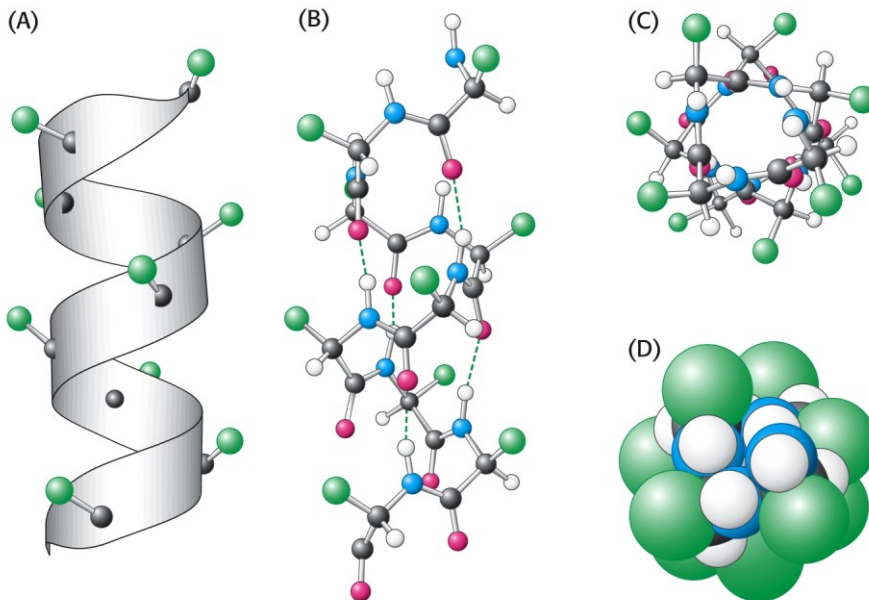

Typy sekundárních struktur :

- A. Pravidelné** - helikální struktury - α helix (-56, -47)
- β struktury - skládaný list - paralelní (-139, +135) a antiparalelní (-119, +113)
- B. Ohybové** - β ohyb
- C. Nepravidelné**

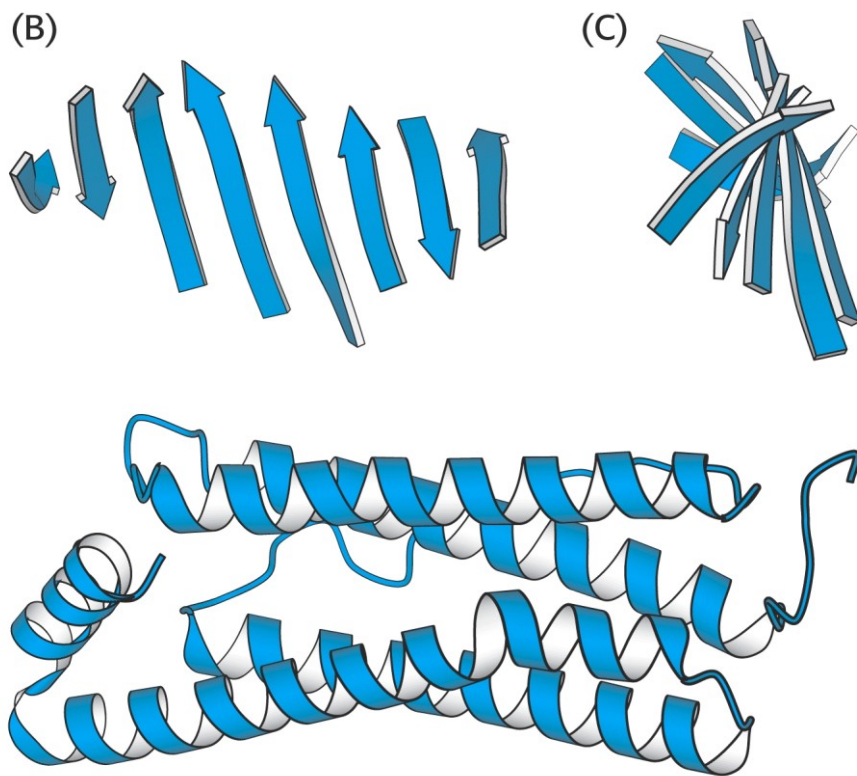

β -skládání list – antiparalelní a paralelní

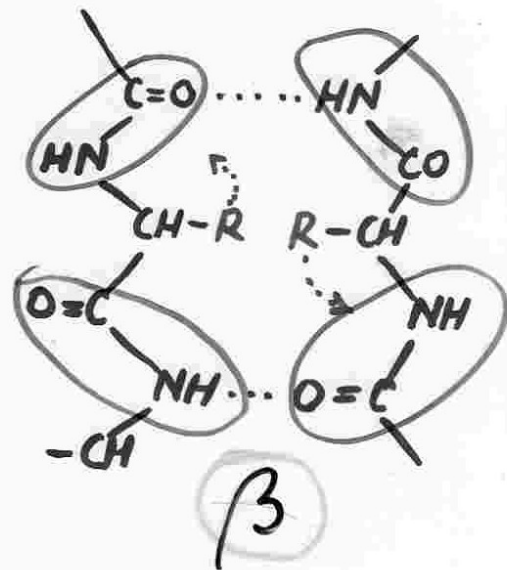
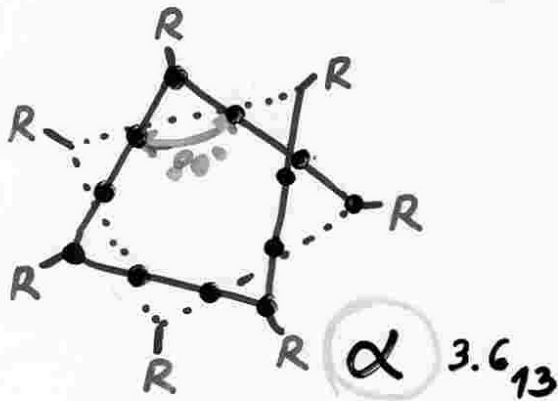
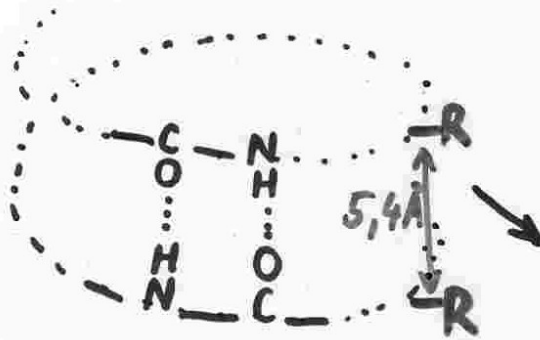
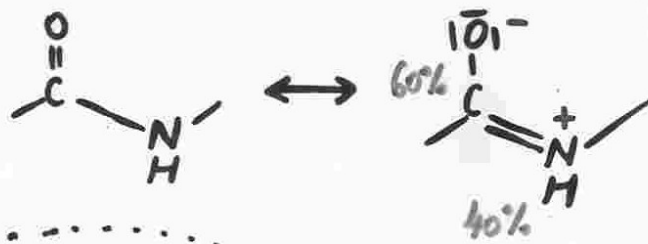
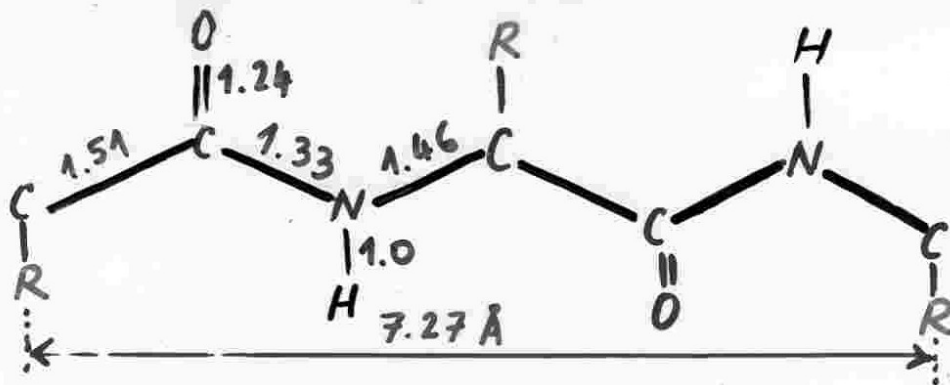

Modely α -šroubovice

Schematická znázornění struktur skládaného listu a šroubovice

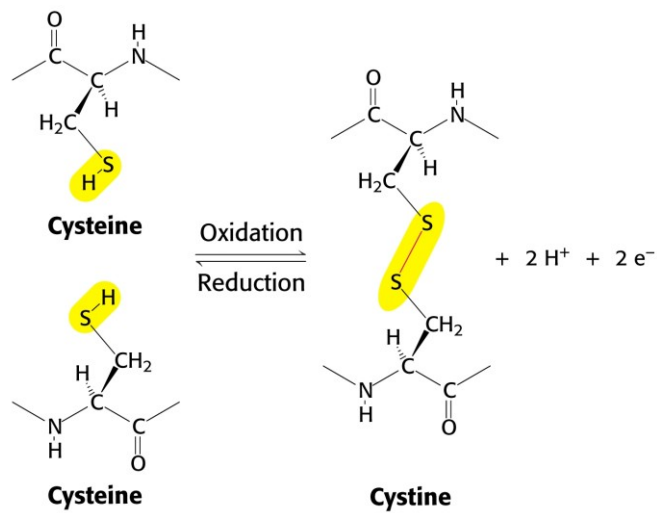
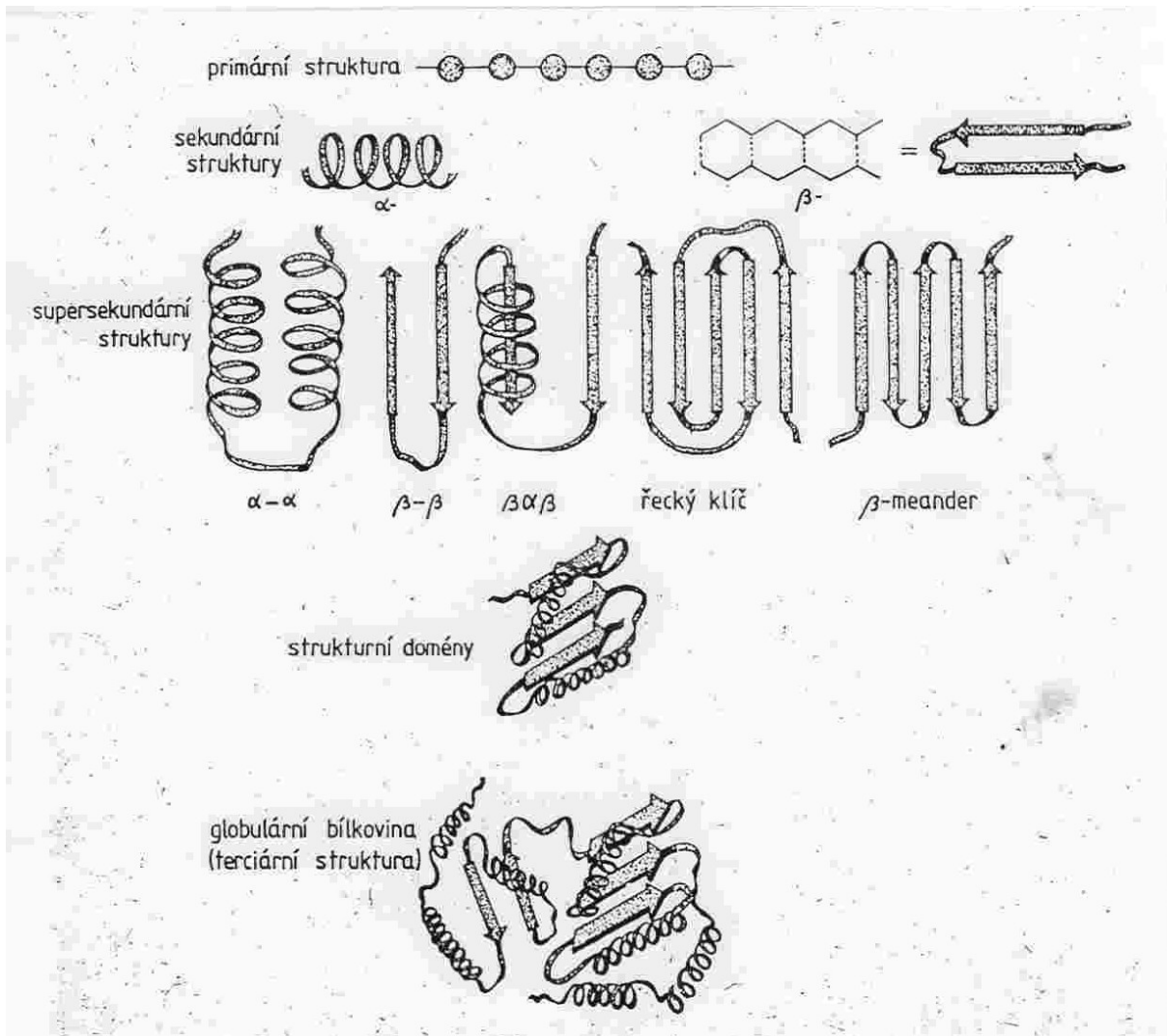

Terciární struktura

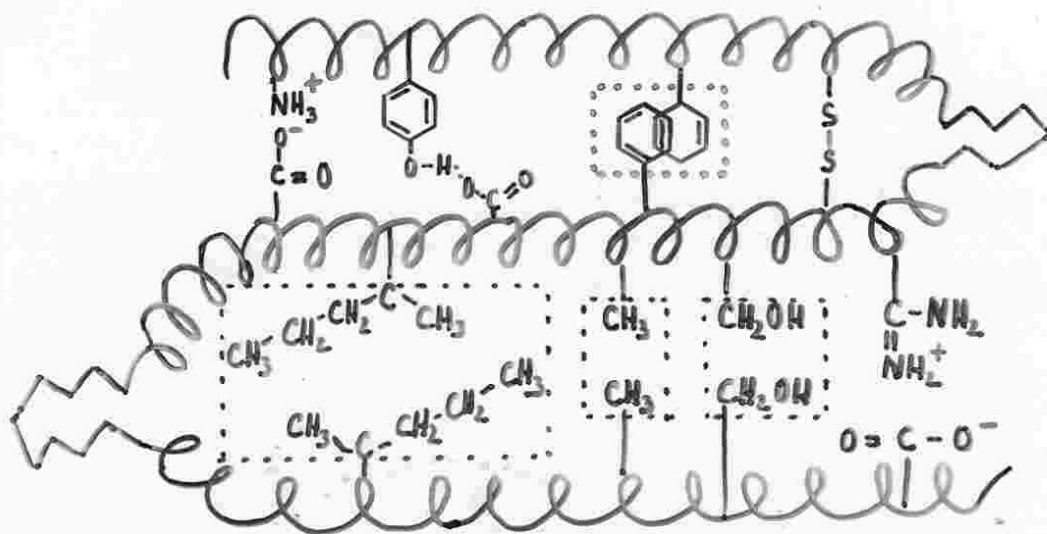
1. Iontové interakce
2. Dipolové interakce
3. Vodíkové můstky
4. Hydrofobní interakce

5. Bisulfidické můstky

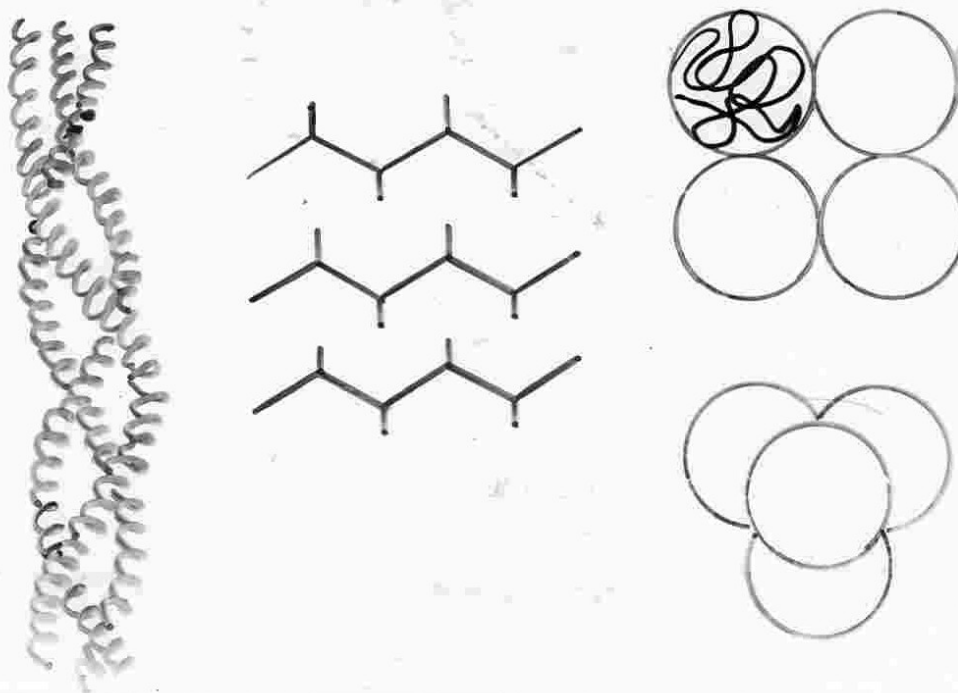
Strukturní motivy - domény

TERCIÁRNÍ STRUKTURA (Anfinsen) 1957

KVARTERNÍ STRUKTURY :

Kvarterní struktura

- Podjednotkové složení** - nekovalentní spojení - vodíkové můstky
- kovalentní spojení - bisulfidické můstky

KONFORMACE

Skládání řetězce, principiální úloha primární struktury, vliv prostředí, změny konformace.

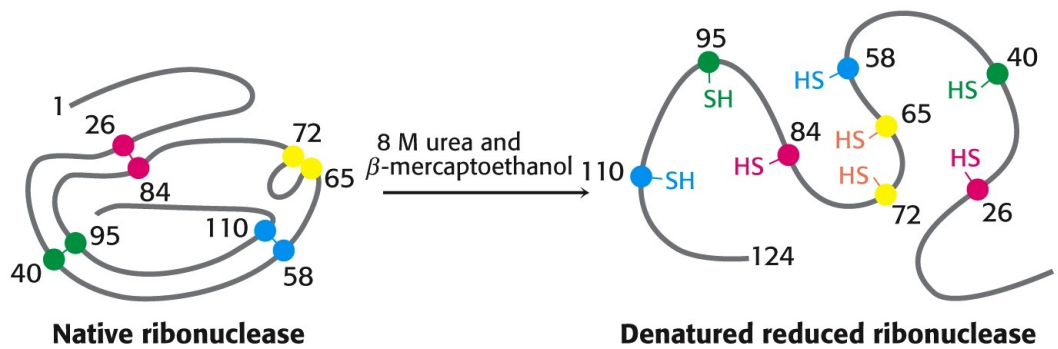
Bílkovina v roztoku, chování, denaturace.

Denaturace

- fyzikální faktory - T, záření, tlak,
- chemické faktory - pH, organická rozpouštědla, detergenty, těžké kovy, močovina,

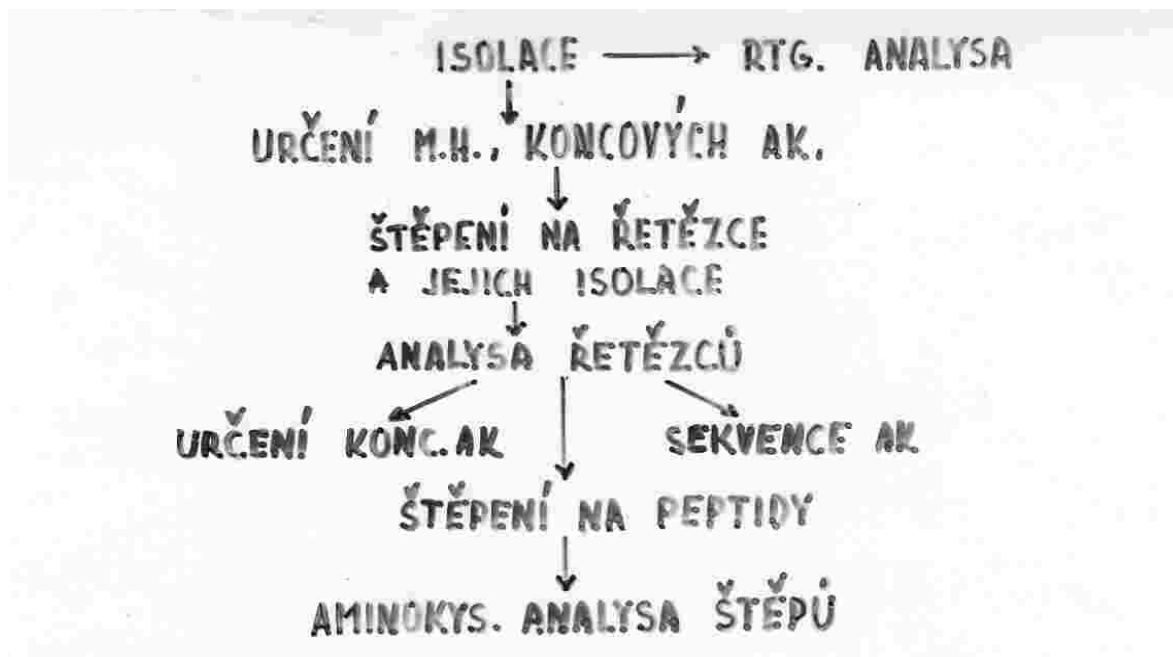
Denaturace

- reverzibilní - renaturace
- ireverzibilní

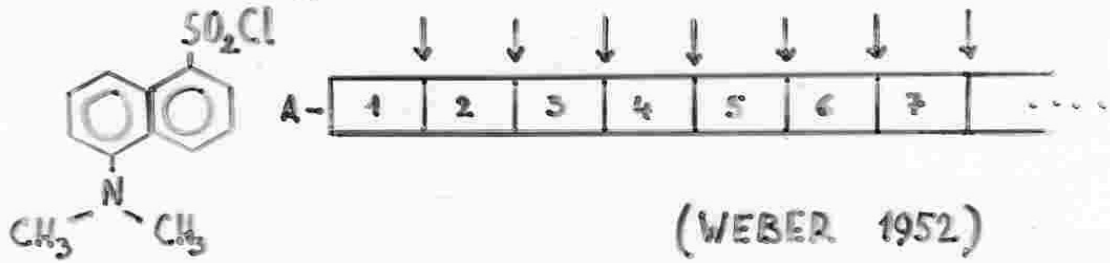
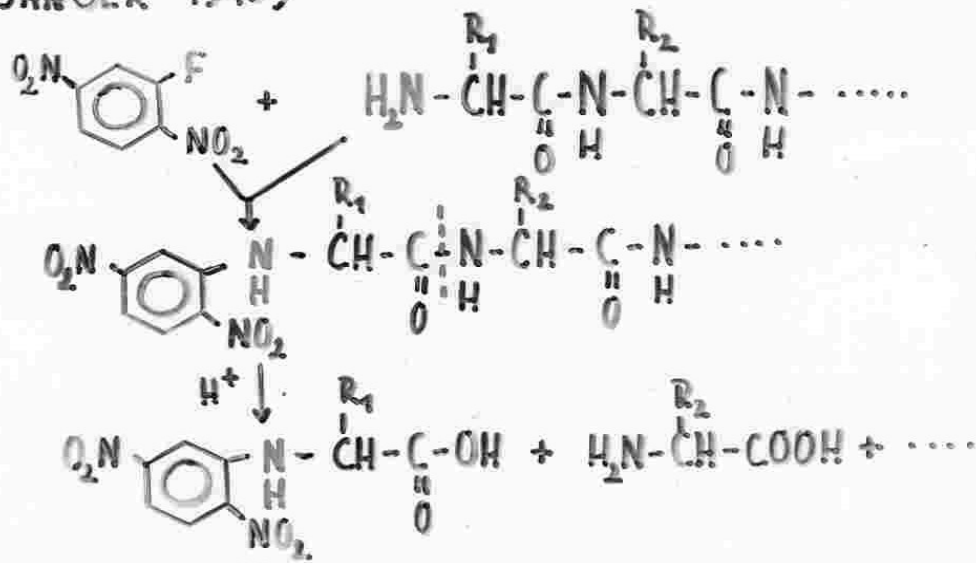

Metody studia bílkovin:

- Isolace – metody dle smyslu (čisté nativní bílkoviny pro studium vlastností event. farmakologii, hrubé izolace pro průmysl apod.)
- Analýza – elfo, spektrální, RTG, NMR aj.

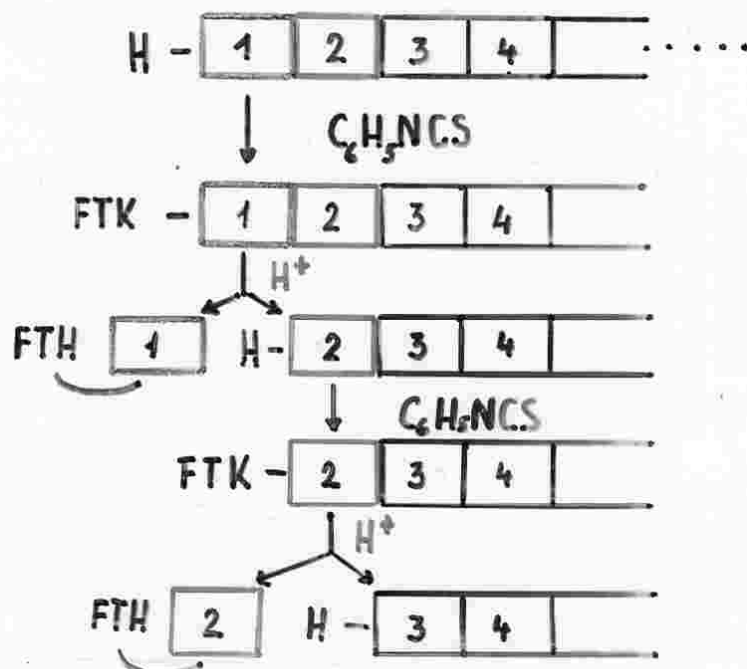
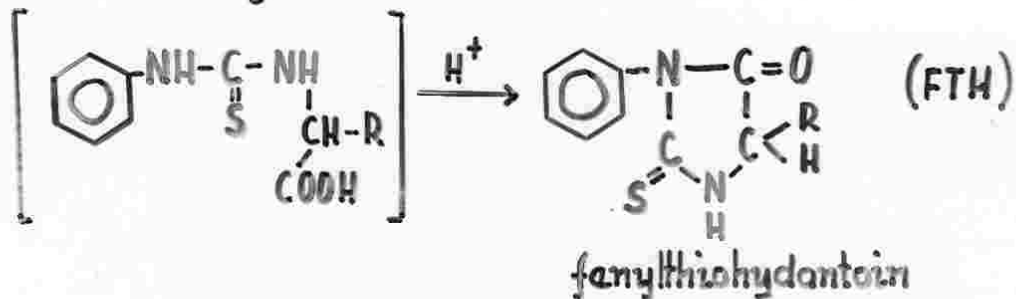
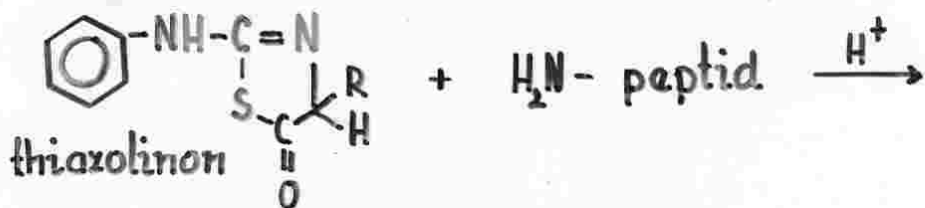
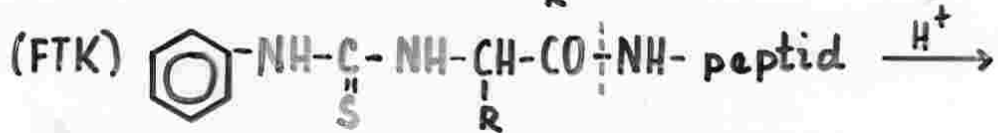
(SANGER 1945)

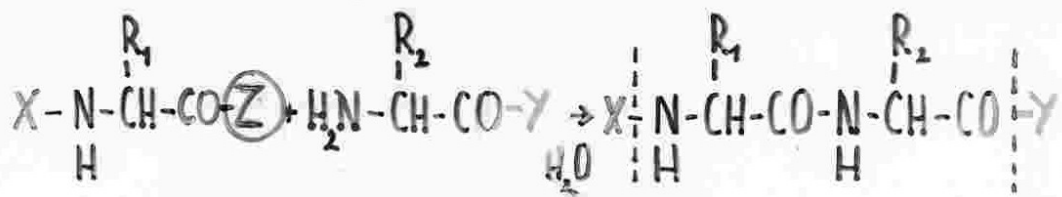

(WEBER 1952)

EDMANNOVA METODA

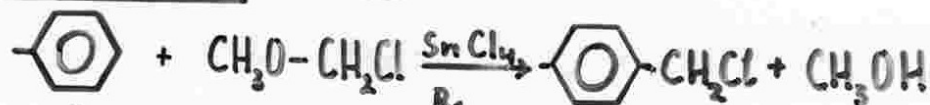
X, Y = chránicí skupiny

Z = aktivace karboxylu: -Cl, -N₃, -O-C₆H₄-NO₂

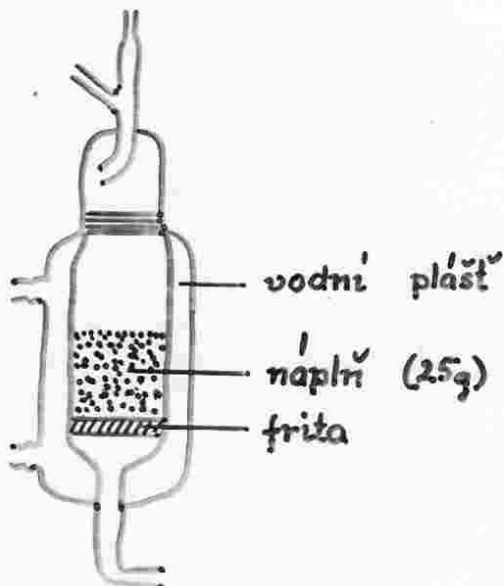
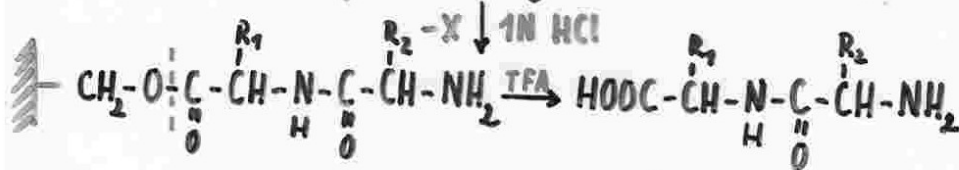
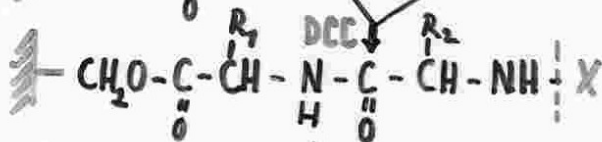
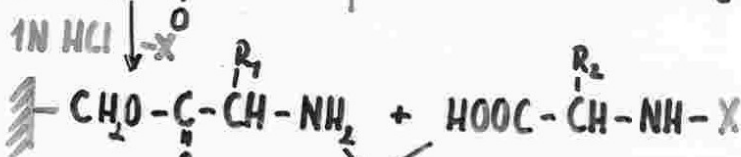
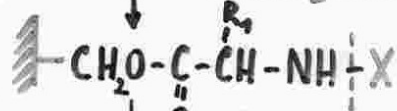
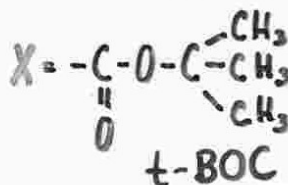
PŘEHLED CHRÁNICÍCH SKUPIN DLE KLESAJÍCÍ STABILITY

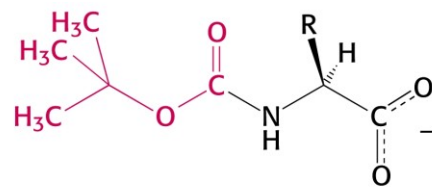
X		Y
CH ₃ - -SO ₂ -	Du Vigneaud	-OCH ₃ , -OC ₂ H ₅
C ₆ H ₅ CH ₂ -O-CO- (subst. urethan)	Bergmann 1932	-OCH ₂ - -OC(CH ₃) ₃
(C ₂ H ₅) ₃ C-O-CO-		
 -S-		$ \begin{array}{c} R-CH-C=O \\ \quad \\ HN \quad O \\ \quad \\ C \quad O \\ \quad \\ O \quad O \end{array} $
		Merck 1966

MERRIFIELD 1965

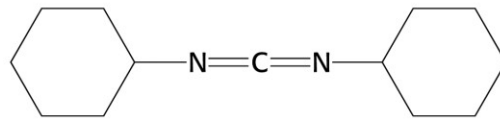

triethylamin

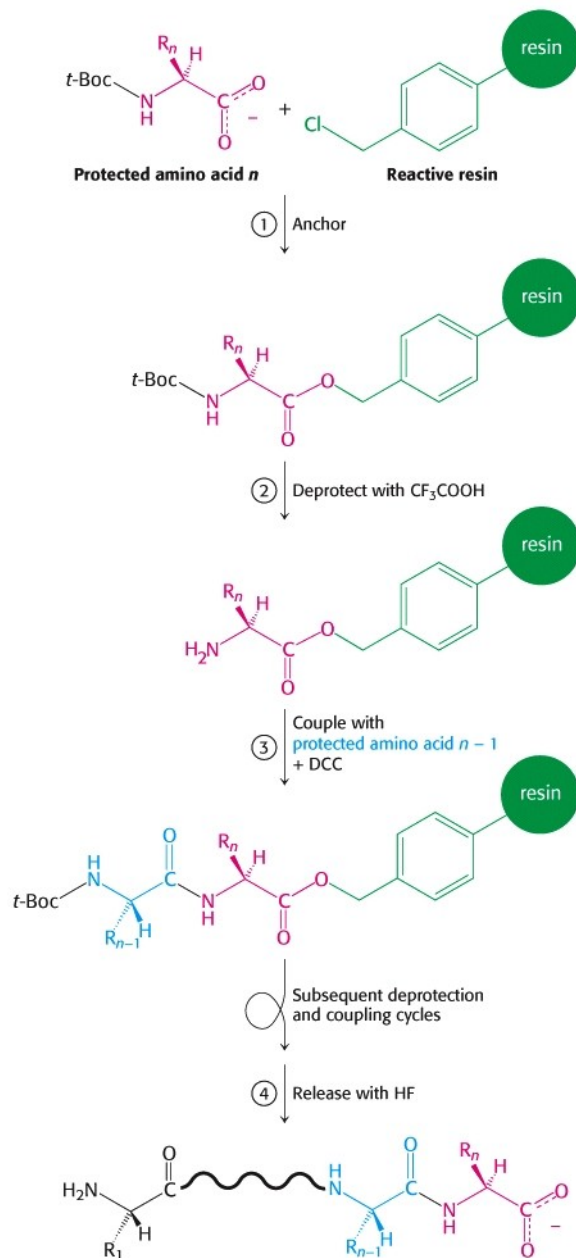

**t-Butyloxycarbonyl amino acid
(t-Boc amino acid)**

**Dicyclohexylcarbodiimide
(DCC)**

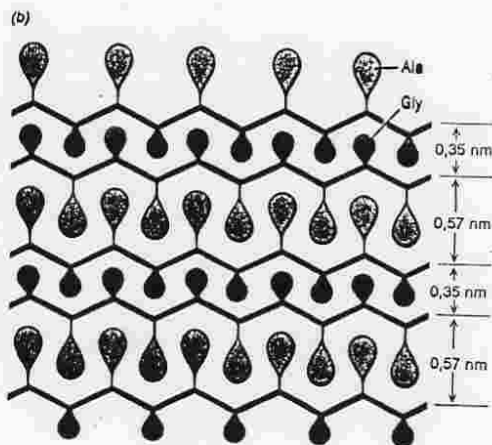
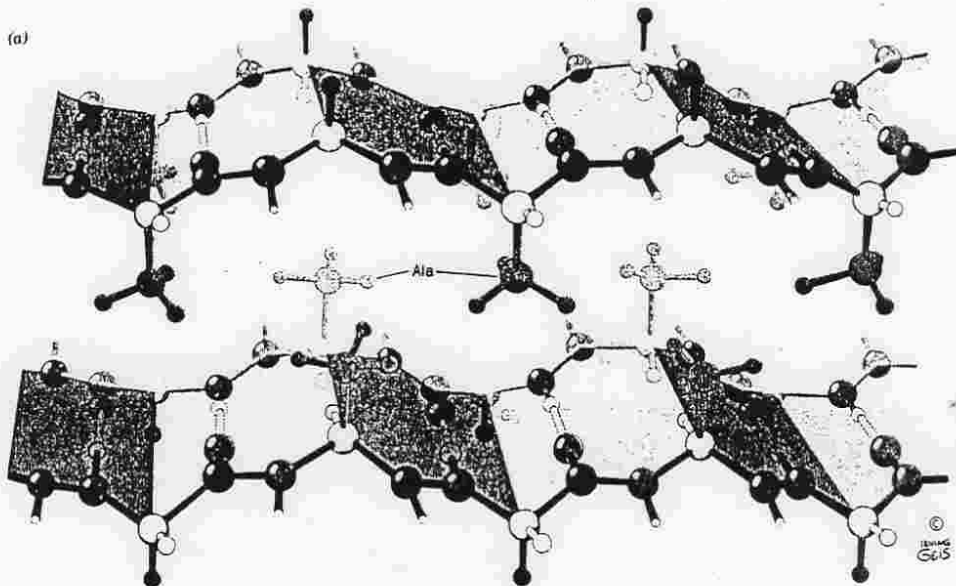
Funkce bílkovin a příklady:

- strukturní
- katalytická
- transportní
- signální
- obranné

Fibrilární bílkoviny (strukturní funkce):

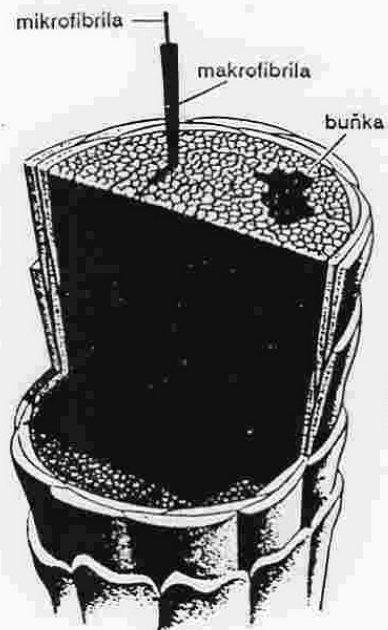
Skupina kolagenu:

Struktura β -keratinu – fibroin z hedvábí

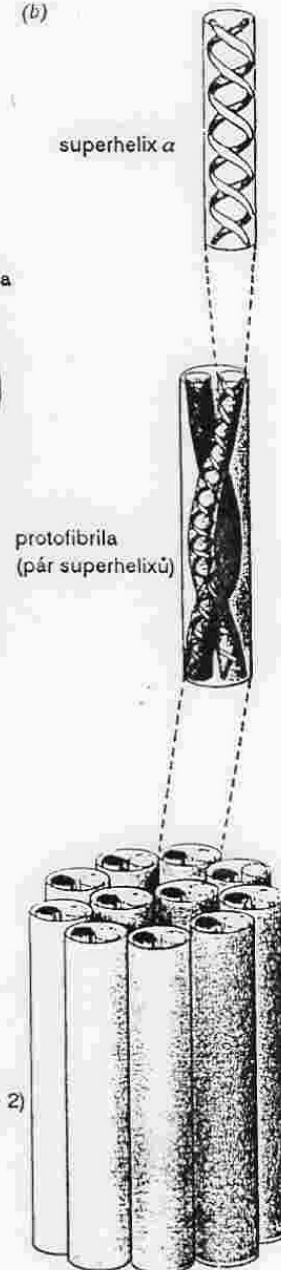

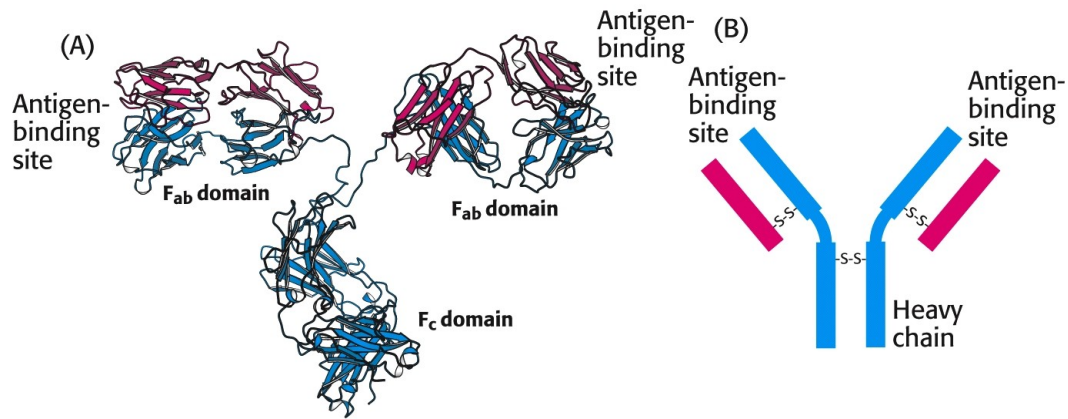
Struktura α -keratinu – lidský vlas

(a)

(b)

Imunoglobulin G - prostorový model (A) a plošné schema (B).

Antigen x Imunogen

Funkce in vivo – přirozený systém

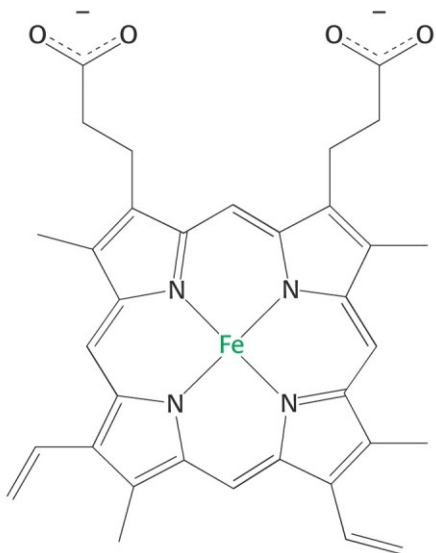
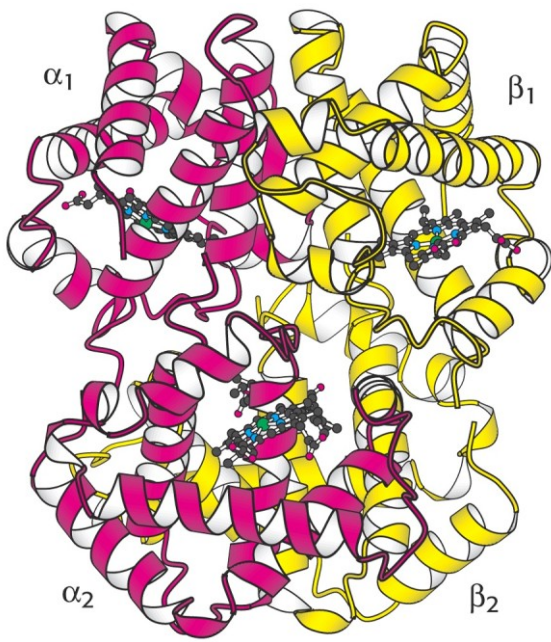
- část složitého mechanismu, funkce spíše signální, aglutinace (erythrocyty)
- indukovaná syntéza, energetická náročnost, regulace
- rozpoznávací schopnost, specificita
- kapacita
- poruchy

Funkce aplikovaná

- imunoanalytické metody
- imunoseparace
- příprava protilátek – polyklonální, monoklonální

HEMOGLOBIN

Heme
(Fe-protoporphyrin IX)

